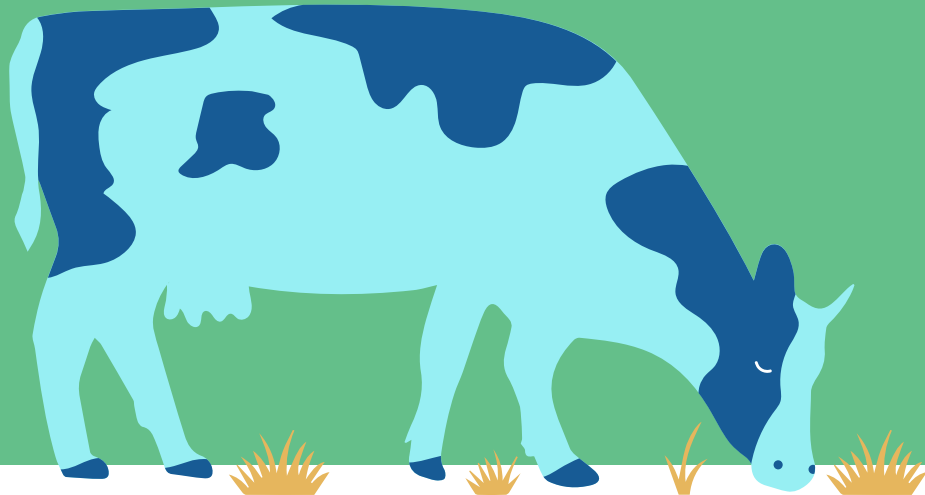

Viljelijätukikoulutus Häme 2024

Esitys perustuu huhtikuun 2024 tilanteeseen.
Tarkista lopulliset tiedot ennen tukihakua.

Hannu Heinämaa
Hämeen ELY-keskus
päivitetty 18.4.

Ehdollisuudesta kertausta, muutoksia ja uutta

- Viljelykierto, vuosittainen ja monivuotinen
- Sosiaalinen ehdollisuus 2025 alkaen
- Viherkesannon kasvustovaatimus ja maataloustoiminta
- Suojakaista
- Sängen polttokielto
- Muusta käytöstä maatalousmaaksi otettu ala vuodesta 2023 alkaen

Ehdollisuuden viljelykierto

vuosittainen ja monivuotinen

Vuosittainen viljelykiertovaatimus 1/2

- 2024 alkaen koskee pääsääntöisesti kaikkia tiloja (poikkeukset myöhemmin).
- Yksivuotisen viljelykasvin pitää vaihtua hallinnassa olevalla peltoalla vuosittain vähintään 33 % alalla.
- Vuoden 2024 peltoalaa verrataan samalla peltoalalla 2023 ilmoitettuihin yksivuotisiin kasveihin.
- Peltolohkojen hallinnan muutokset eivät vaikuta 33 % vaatimukseen.
 - Uusilta hallintaan tulevilta lohkoilta selvitettävä edellisen vuoden kasvit.

Vuosittainen viljelykiertovaatimus 2/2

- Vipuun on tulossa 1-vuotisten viljelykasvien taso vuodelta 2023.
 - Taso kertoo, mitä alaa 2024 hallinnassa olevasta alasta viljelykiertovaatimus koskee.
- Syyskylvöiset ja kevätkylvöiset kasvit, spelttivehänä sekä välikasvi luetaan eri viljelykasveiksi.

Viljelykiertovaatimus ei koske seuraavia aloja

- Monivuotisia viljelykasveja, heinä- ja nurmirehukasveja, kesantoja, perunaa, porkkanaa, sokerijuurikasta, keräkaaleja, sipuleita, puna- ja keltajuurikasta.
- Puhdaskauran tuotantoalaa.
 - Puhdaskaura on gluteenitonta kauraa.
 - Oltava tuotantosopimus jalostavan teollisuuden kanssa.
 - Sopimus toimitettava maaseutuelinkeinoviranomaiselle.
 - Ilman sopimusta puhdaskaura on viljelykierrossa tavallinen kaura.
 - Sopimuksen voi toimittaa Vipun kautta tukihakemuksen yhteydessä.

Viljelykiertovaatimus ei koske seuraavia tiloja

- joilla yli 75 prosenttia tilan peltoalasta on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä.
- joilla yli 75 prosenttia tilan maatalousmaasta on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä.
- Tilan peltoala on enintään 10 hehtaaria.
- Tilan pellot **ovat luomutuotannossa** (Jos tilan pinta-alasta vain osa luomussa, vapautuu viljelykierrosta vain luomualan osalta).

Viljelykierron näkyminen Vipussa

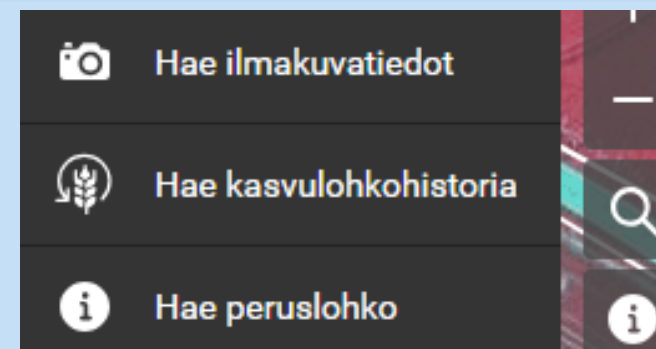
- Toteutumista voi seurata Vipuneuvojasta tai kartan *Hae kasvulohkohistoria* -työkalun avulla.
- 2023 Viljelykierron välikasvi löytyy Vipun maatila-osion lohkotiedot-osioista ja *Hae kasvulohkohistoria* -työkalun avulla huhtikuun versiosta eteenpäin.

Viljelykiertovaatimus

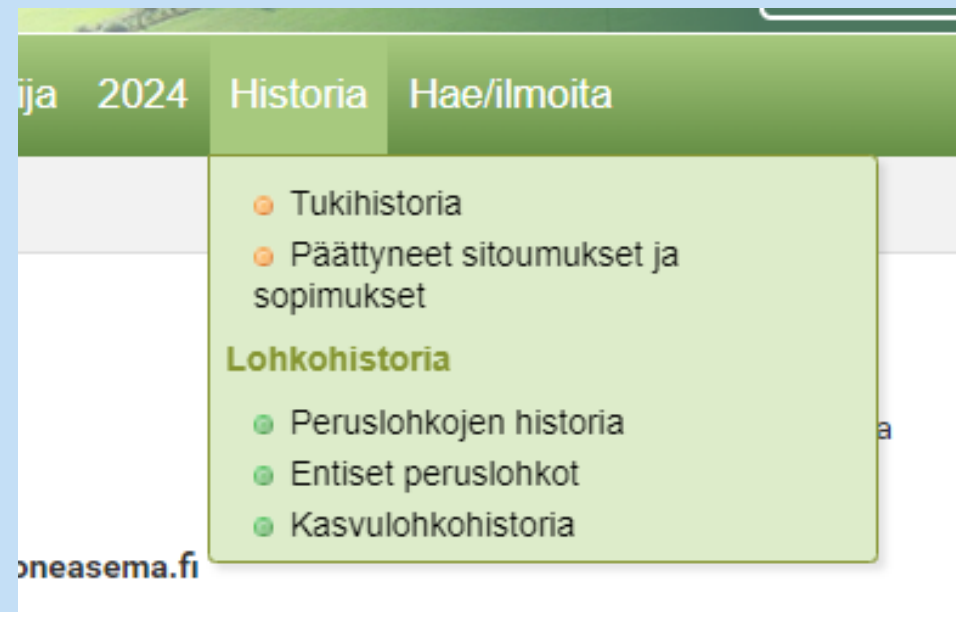
Yksivuotinen viljelykiertovaatimus	-
Edellisen vuoden yksivuotisten kasvien pinta-ala (ha)	0,00
Pinta-ala jolla kasvi on vaihtunut (ha)	0,00
%	-

▼ Näytä lohko kohtaiset tiedot

Lohkotunnus	Kasvulohko	Ilmoitettu kasvi	Pinta-ala (ha)	Edellisen vuoden yksivuotisen kasvin pinta-ala (ha)	Pinta-ala, jolla kasvi vaihtunut (ha)
145 02195 16	A	Suojavyöhyke	4,41	4,41	4,41
145 02196 17	A	Kevättrypsi	2,53	2,53	0,00
145 02954 96	A	Syysruis	0,86	0,86	0,00
145 02956 01	A	Syysruis	1,82	1,82	0,00

Vipussa edellisten vuosien hallinnassa olleista lohkoista kasvulohkohistoria löytyy historiavalikon alta

Kasvulohkohistoria

< 1995 < Edellinen vuosi Seuraava vuosi > 2023 >

Peruslohko	2022	2023
[Redacted]	A 6,05 Moniv. kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet	A 6,05 Rehunurmi
[Redacted]	A 3,19 Kevätvehnä	A 3,19 Kaura
[Redacted]	A 8,92 Moniv. kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet	A 8,92 Kaura
[Redacted]	A 1,72 Suojavyöhyke (sitoumus alkaen 2015)	A 1,72 Luonnonhoitonurmi

Välikasvi viljelykierrossa 1/2

- Välikasvi on satokasvin lisäksi samana vuonna kasvava toissijainen kasvi joka muodostaa kasvuston.
 - Välikasville ei makseta erillistä korvausta
- Kylvettävä 31.8 mennessä ja säilytettävä 31.10 asti.
 - Kerääjäkasvi on eri asia kuin välikasvi, molempia ei voi olla samaan aikaan samalla alalla.
- Välikasvi täyttää viljelykiertovaatimusta 2025, jos kylvää ja ilmoittaa sen 2024 kasvulohkolle.
- 2024 vuoden välikasvi voi olla viljelykasvina 2025.

Välikasvi viljelykierrossa 2/2

- Yksi ja monivuotinen välikasvi täyttää viljelykiertoa samalla tavalla.
- Ehdollisuuden oppaassa listat hyväksyttävistä välikasveista.
- Välikasvi voi olla "täsmäase" viljelykierron ennakkosuunnitteluun tuleville vuosille tai pelastaja viime hetken pellon hallinnan muutoksissa.

Esimerkki: viljelykierto peruslohkolla

Taulukko Ruokavirasto
2024

Esimerkki viljelykierrosta

	Lohko 1: 2 ha	Lohko 2: 1 ha	Lohko 3: 4 ha	Lohko 4: 2 ha	Lohko 5: 1 ha	Lohko 6: 3 ha	Lohko 7: 4 ha
2023	Rehuohra + välikasvi kaura	Kevätvehnä (+ välikasvi syysvehnä)	Rehunurmi	Kaura (+ välikasvi nurmi)	Rehuohra	Kevätrypsi + välikasvi kaura	Kaura
2024	Rehuohra	Syysvehnä	Kevätvehnä	Rehunurmi	Rehuohra + välikasvi kaura	Kevätrypsi	Kaura
Viljelykierto	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → rehuohra)	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → syysvehnä)	☐ 2023-2024 Viljelykierto-vaatimus ei koske nurmia	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → rehunurmi)	☒ 2023-2024 sama kasvi (rehuohra)	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → kevätrypsi)	☒ 2023-2024 sama kasvi (kaura)

1-vuotisia viljelykasveja vuonna 2023: 13 ha (muut paitsi lohko 3) → Tästä 33 % vaihduttava vuodeksi 2024.

Kasvi vaihtunut vuonna 2024: 8 ha → $8 \text{ ha} / 13 \text{ ha} * 100 = 61,5 \%$

Taulukko Ruokavirasto 2024

Monivuotinen viljelykierto

- Viljellä voi samaa yksivuotista kasvia samalla alalla enintään kolme vuotta peräkkäin.
- Monivuotisen viljelykierron toteuduttava ensimmäisen kerran **2025 (huomioidaan 2022-2023-2024)**.
- Huom! Koskee myös puhdaskauraa.

Vuosi	Lohko 1	Lohko 2	Lohko 3
2022	Vehnä	Vehnä	Vehnä
2023	Kaura	Vehnä	Vehnä
2024	Kaura	Kaura	Vehnä
2025	Kaura	Kaura	Kaura

Monivuotinen viljelykierto täyttyy 2025

Taulukko Ruokavirasto 2024

Sosiaalinen ehdollisuus 1.1.2025 alkaen

Perustuu 11.3.2024 Tiia Liuhalan (maa- ja metsätalousministeriö) pitämään esitykseen.

Toimeenpano kesken ja asiat tarkentuvat vielä.

Sosiaalinen ehdollisuus (1.1.2025 alkaen)

- **EU:n maatalouspolitiikassa käyttöön uusi mekanismi joka ottaa huomioon sosiaalisen ulottuvuuden.**
- Tavoitteena parantaa maatalouden sosiaalista kestävyyttä parantamalla viljelijöiden tietoisuutta työntekijöiden oikeuksista ja siihen liittyvästä sääntelystä.
- **Ei uutta varsinaista substanssilainsäädäntöä viljelijöiden noudatettavaksi eikä uusia tarkastuksia**
 - Ainoastaan vaikutus maataloustukiin, jos laiminlyöntejä havaitaan työsopimus- ja työturvallisuusasioissa.

Keitä sosiaalinen ehdollisuus koskee?

- Maatiloja, joilla on työntekijöitä, ja jotka saavat EU:n suoria viljelijätukia tai tiettyjä maaseudun kehittämisen korvauksia = samat viljelijätuet kuin ehdollisuudessa.
- Työsuojeluviranomainen (tällä hetkellä AVI) on tähänkin asti tehnyt työsuojelun valvontakäyntejä myös maatiloille → ei uutta valvontaa suorittavaa viranomasta.
- Työsuojelutarkastus tehdään lähtökohtaisesti olemassa olevien työsuojelutarkastusten käytäntöjen mukaisesti.
 - Maataloustukia koskevista säädöksistä ei tule säännöksiä tarkastusten sisällöstä, laajuudesta, määrästä tai tiheydestä.
 - Työsuojeluviranomainen määrittelee itse valvontojensa painotukset yms.

Laiminlyönnit raportoidaan maksajavirastolle

- Työsuojeluviranomaisen on ilmoitettava 1.1.2025 alkaen tapahtuneista sosiaalisen ehdollisuuden laiminlyönneistä ELY-keskukselle kerran vuodessa.
- Jos ELY-keskus ei saa riittävää tietoa sosiaalisen ehdollisuuden seuraamuksen määrittämiseksi, on käytettävä alinta sosiaalisen ehdollisuuden seuraamusasteikon seuraamusta.
- Työsopimus- ja työturvallisuuslainsäädännön noudattamatta jättämisestä aiheutuvat seuraamukset eivät ole esteenä samanaikaisille sosiaalisen ehdollisuuden vaatimusten laiminlyönneistä aiheutuville tukivähennyksille.
 - Mahdolliset tukivähennykset ovat seurausta siitä, että tuenhakija ei täytä kaikkia tuen myöntämisen edellytyksiä.

Tukiseuraamukset

- Seuraamusprosentteissa on ajateltu soveltaa tavanomaisen ehdollisuuden vähennysprosentteja 1,3,5, jne.
- Työsuojeluviranomaisen järjestelmien sovittaminen sosiaaliseen ehdollisuuteen → tarkoituksena on, että toimintaohjeista ei tulisi tukiseuraamuksia.
- Esimerkiksi vuokratyövoiman osalta työsopimusasiat ovat luonnollisesti työnantajan vastuulla, mutta työturvallisuuden osalta vastuuta on myös työpaikalla (asia tarkentuu vielä sosiaalisen ehdollisuuden seuraamusten osalta).
 - Periaate: viljelijä ei saa seuraamuksia asioista, joihin viljelijä ei voi vaikuttaa.

Tietoisuuden parantaminen neuvonnan avulla

- Maatilojen neuvontapalveluihin on sisällytetty jo vuodesta 2023 sosiaalisen ehdollisuuden vaatimukset (tulee EU-lainsäädännöstä).
- Tavoitteena saada maatalousyrittäjät hyödyntämään neuvontaa, jotta työsopimus- ja työturvallisuusasiat olisivat kunnossa, kun sosiaalisen ehdollisuuden toimeenpano alkaa 1.1.2025.
- Neuvo-neuvojien (CAP) ja työehto- ja työturvallisuusneuvojien erottaminen toisistaan.
 - Osa Neuvo-neuvojista voi antaa neuvontaa myös työturvallisuudesta.
- Neuvo-neuvojien pääasiallinen rooli ohjata eteenpäin esim. Työturvallisuuskeskuksen tai Maaseudun työnantajaliiton neuvontaan.
- Listaus yhteistyötahoista Ruokaviraston sivuilla.
 - <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/neuvontakorvaus/sosiaalinen-ehdollisuus/> (ruokavirasto.fi)

Tiedosta nämä

- Sosiaaliseen ehdollisuuteen liittyvä velvoittava lainsäädäntö on jo nyt voimassa → aiheeseen liittyviä tukimenetyksiä ei tule, kunhan noudattaa tämän hetken voimassa olevaa lainsäädäntöä.
- Työsopimus- ja työturvallisuusasioihin on saatavilla neuvontaa, mm. Neuvo –järjestelmän kautta.
- **Yksityiskohdat voivat vielä muuttua ja tarkentua, kun toimeenpanon valmistelu etenee.**

Tästä eteenpäin kertausta ja **uutta tummennetulla tekstillä.**

Kesantojen hoito ja maataloustoiminta

Uutta

- **Viherkesannon alasta yli 50 % heinä- ja nurmirehukasveja.**
 - **Ei voi ilmoittaa riistakasveilla kasvavaa kasvustoa viherkesantona.**
 - **Riistakasveilla kylvetyt kasvustot ilmoitettava Ekojärjestelmätuen monimuotoisuuskasvina, -riistana tai yksivuotisena seoskasvustona.**
- **Toisen vuoden tai vanhempi viherkesanto on niitettävä viimeistään 15.9.**
 - Aiemmin pvm. oli 31.8.
- Jos lohkolla on avokesanto vaikean rikkakasvitilanteen takia, voi käyttää kasvinsuojeluaineita rikkakasvien torjuntaan.

Suojakaista

- Tarve vesistöjen varsilla olevilla peruslohkoilla
- Vipu-palvelusta voi tarkistaa lohkot, jotka sijaitsevat vesistöjen varrella
- Kasvipeitteinen, muokkaamaton ja vähintään 3 m leveä
- Perustaminen monivuotisilla nurmikasveilla
- **Uutta: Saa perustaa kylvämällä suojaviljaan**
 - Huom! Lannoitus on kiellettyä viisi metriä lähempänä vesistöä.
- Suojakaistalla ei hyväksytä pajukkoa, vadelmaa tai muutakaan **puuvartista** kasvustoa
- Aiheuttanut valvonnoissa eniten seuraamuksia ehdollisuuden vaatimuksista

Sänggen polttokielto

- Sänki on leikatun kasvin maahan jäävää tyviosaa
- Kasvuston polttaminen tuhoaa myös kasvin tyviosan
- **Polttokielto koskee myös korjaamatonta kasvustoa**
- Sänggen polttokielto ei koske nurmea.

Muusta käytöstä maatalousmaaksi otettu ala vuodesta 2023 alkaen

- Ehdot ennallaan, turvemaille on omat ohjeet
- Säilytettävä pysyvästi nurmikasvustolla.
- Ei koske maatalousmaan aloja, jotka ovat olleet viljelykelpoisia viimeistään 31.12.2022.
- Pieniä viljelyesteiden poistoja ja lohkon muotoa parantavia toimia voi tehdä vuosittain ilman pysyvää nurmivaatimusta, rajoitukset ja tarkemmat ohjeet hakuoppaassa.
- Kasvuston saa uusia, muista kyntökielto.
 - Kevytmuokkaus / suorakylvö sallittu.

KIITOS!

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unionin
rahoittama

